

Piyano Sonatı No.26, Mi bemol Majör Op.81a (Les adieux-Lebewohl) "Elveda"

* Adagio.Allegro. Das Lebewohl (Les adieux) * Andante espressivo. Abwesenheit (L'absence) * Vivacissimamente. Das Wiedersehn (Le retour)

4 Mayıs 1809'da Avusturya İmparatorluk Ailesi üyeleri, Napolyon'un ordularının eline düşmemek için Viyana'dan kaçtı. Kaçanlar arasında İmparator'un en küçük kardeşi, Beethoven'ın vasisi, öğrencisi olan ve kaçıncıdan birkaç ay önce besteci için sabit yıllık maaş sözleşmesi yaptıran Arşidük Rudolph'da vardı. Beethoven bu sonatı Rudolph'un ayrılışına ithafen bestelemişti. Eser adını birinci bölümü "Das Lebewohl" (Elveda)'dan alır. Diğer bölümler ise sırasıyla "Abwesenheit" (Yokluk) ve "Das Wiedersehn" (Dönüş) adlarıyla seri tamamlanır.

Beethoven, yayımcısının onun düşüncelerini umursamadan eser, yalnızca Fransızca başlıklarla basmasına çok kızmıştı. Ancak kızgınlığının nedeni yalnızca giderek artan milliyetçi duyguları değildi. Beethoven'ın yazdığı gibi: "Lebewohl ve Les adieux çok farklı anlamlar taşır. İlki tek kişiye sıcaklıkla; öteki ise bir topluluğa, hatta kasabalara bile söylenir."

Beethoven'ın 1809-1810 yılları arasında yazdığı ve hem öğrencisi, hem de dostu olan Arşidük Rudolph'a, kendi verdiği Fransızca "Les adieux. L'absence et le retour" (Vedalar. Yokluk ve geri

dönüş) başlığıyla ithaf ettiği bu eser, derin bir arkadaşlığın ciddi ve saygın izlerini taşıyan, ayrıca program açıklaması olan tek Beethoven sonatıdır.

1809'da Napolyon'un Viyana'yı işgali üzerine, Arşidük Rudolph'un kraliyet ailesiyle birlikte Budapeşte'ye kaçmak üzere kentten ayrılmasının, Fransızlar barış imzalayınca da 1810'da Viyana'ya dönüşünün tarihlerinin günü gününe bölümlerin başına yazılmasına karşın, sonatı 1811'de basan Breitkopf-Härtel yayınevi, bestecinin itirazlarına karşın, bu tarihleri baskıdan çıkartmıştır.

2/4'lük ölçüde, Mi bemol tondaki 1. bölüm, önce ağır (Adagio) bir girişle başlar. Almanca Le-be-wohl (Elveda) sözcüğünün hecelerini belirten üç nota (Sol-Fa-Mi bemol), bir leitmotif (bir müzik parçasının tekrarlanan nakaratı) olarak tüm bölüme egemendir ve her zaman da belirgin olarak yansıtılır. Bu ağır (Adagio) bölüme, acılı ayrılığın, hızlı (Allegro) bölüme ise kaçış sinyallerinin durmaksızın yankılandığı ilginç armonik düzenlemeyi, XIX. yüzyılın bazı yayıncıları yanlış kanısıyla düzeltmeye kalkışmışlardır.

